



# EIB grupės skaidrumo politikos gairės projektų rengėjams ir partneriams

## 1. Įvadas

**EIB priimta skaidrumo politika** atitinka ES skaidrumo reikalavimus ir yra paremta geriausia tarptautine praktika. Susipažinti su šia politika galima visomis oficialiosiomis ES kalbomis EIB svetainėje<sup>1</sup>.

Kaip Europos Sąjungos bankas ir ES įstaiga, EIB supranta savo ypatingą pareigą būti **atviram ir skaidriam** ES piliečiams ir plačiai visuomenei. Kaip finansų įstaiga, EIB turi išlaikyti savo klientų, kofinansuotojų, investuotojų ir kitų susijusių trečiųjų šalių **pasitikėjimą**.

Politikoje apibrėžiamas EIB grupės požiūris į skaidrumą ir suinteresuotųjų subjektų įsitraukimą, išdėstyti visai EIB grupei galiojantys pagrindiniai principai ir išsamios tik EIB galiojančios nuostatos.

Politikoje numatyta, kad visuomenės nariai turi teisę prašyti **leisti susipažinti su visa EIB turima informacija ir dokumentais**. Visgi taip pat užtikrinama EIB turimos **konfidencialios informacijos apsauga**.

Visoje savo veikloje EIB grupė įsipareigoja gerbti žmogaus teises. EIB grupė netoleruoja jokių atsakomųjų veiksmų prieš asmenis ar organizacijas, kurie naudojami savo teisėmis pagal EIB skaidrumo politiką.

## 2. Šių gairių tikslas

Šių gairių tikslas – **informuoti projektų rengėjus, paskolų gavėjus ir kofinansuotojus apie Skaidrumo politikos principus ir pagrindines nuostatas**, taip pat jų praktinį taikymą informacijai, kurią EIB rengia arba gauna dėl savo operacijų.

EIB aktyviai **skatina skaidrumą ir gerą valdymą** savo finansuojamuose projektuose, įmonėse, kuriose jis dalyvauja, ir apskritai santykiuose su savo partneriais. Todėl svarbu, kad EIB projektų rengėjai ir partneriai susipažintų su pagrindiniais politikos principais ir prireikus bendradarbiautų su EIB juos įgyvendindami.

<sup>1</sup> <https://www.eib.org/en/publications/eib-group-transparency-policy-2021>

EIB skatina projektų rengėjus, paskolų gavėjus ir kitas susijusias šalis **viešai skelbti aplinkosauginę ir socialinę informaciją apie EIB finansuojamus projektus**, atvirai ir skaidriai informuoti apie savo santykius ir susitarimus su EIB ir veikloje, susijusioje su finansuojamais projektais, laikytis šioje politikoje išsamiai išdėstytų skaidrumo principų. Tai turėtų būti daroma nepažeidžiant teisėtų EIB ir kitų trečiųjų šalių interesų, taip pat taikomų įstatymų ir kitų teisės aktų.

Šiose gairėse nepateikiama išsami ir visapusiška politikos apžvalga. Jose nenagrinėjami ataskaitų teikimo įpareigojimai ar su informacijos atskleidimu susiję reikalavimai, kurie gali būti nustatyti kitose tarptautinėse, ES ar nacionalinėse sistemose. Gairės parengtos tik informaciniais tikslais ir neturi įtakos trečiųjų šalių teisėms ar pareigoms.

Projektų rengėjai ir partneriai kviečiami susipažinti su pačia politika, kad turėtų išsamią informaciją, ir kreiptis į EIB, jei nori gauti autoritetinę rekomendaciją.

### 3. Politikos pagrindas

- ES institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų **atvirumo principas** įtvirtintas **Europos Sąjungos sutartyje (ESS)** ir **Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV)**, ypač atitinkamai 1 straipsnyje ir 15 straipsnio 1 dalyje.
- Taip pat, kaip ES įstaiga, Bankas, kai taikytina, turi laikytis Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimančias sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams.
- Taigi EIB grupė patvirtino Skaidrumo politiką, kuria ši reglamentavimo sistema perkeliama į praktiką, susijusią su Grupės taisyklėmis ir procedūromis.

### 4. Politikos turinys

- Skaidrumo politika grindžiama pagrindiniais **atvirumo, pasitikėjimo užtikrinimo ir neskelbtinos informacijos apsaugos, noro išklausti ir dialogo siekio** principais.
- Politikoje aprašoma informacija, kurią Bankas reguliariai skelbia savo svetainėje (žr. šių gairių 4.1 skirsnį). Joje taip pat numatoma visuomenės narių teisė prašyti leisti susipažinti su EIB turima informacija ir dokumentais ir ši procedūra aprašoma (žr. šių gairių 4.2 skirsnį). Be to, aprašomas bendras Banko požiūris į skaidrumą, suinteresuotųjų šalių dalyvavimą ir viešąsias konsultacijas, visuomenei prieinami skundų ir apeliacijų teikimo mechanizmai.

#### 4.1. Informacijos skelbimas

- Remdamas skaidrumo principą ir skatindamas jo laikytis, EIB stengiasi reguliariai ir laiku skelbti savo svetainėje ([www.eib.org](http://www.eib.org)) tikslią informaciją apie savo vaidmenį, įvairių politikos sričių nuostatas ir veiklą.

- Visų pirma EIB skelbia projektų, kuriuos svarsto finansuoti, santraukas. Santrauka skelbiama, kai diskusijos su projekto rengėju yra pakankamai pažengusios, kad EIB galėtų pradėti projekto vertinimą. Tai atliekama dar prieš pateikiant finansavimo pasiūlymą, kuris teikiamas tvirtinti EIB direktorių valdybai.
- Vis dėlto kai kurių projektų santraukos gali būti neskelbiamos iki valdybos patvirtinimo, o tam tikrais atvejais, taikant šios politikos 5 skyriuje (žr. kitą šių gairių skirsnį) išdėstytas informacijos atskleidimo išimtis, kai norima apsaugoti pagrįstus interesus, – iki sutarties dėl paskolos pasirašymo.
- Pasirašius sutartį, prie projekto santraukos pridedama papildomumo ir poveikio ataskaita, kurioje apibendrinama, kaip EIB savo finansuojamais projektais užtikrina papildomumą ir poveikį.
- EIB turima **aplinkosauginė informacija** kuo ankstesniame projekto ciklo etape taip pat pateikiama EIB dokumentų viešajame registre, kurį EIB pildo savo svetainėje (<https://www.eib.org/en/registers/index.htm>).
- Po 30 metų dokumentai gali būti vertinami iš naujo, siekiant nuspręsti dėl jų perkėlimo į viešąjį archyvą. Apskritai EIB saugo informaciją tik iki nustatytos jos saugojimo pabaigos (5.15 straipsnis).

## 4.2. Informacijos atskleidimas

- EIB nuolat gauna **iš visuomenės** (pvz., piliečių, pilietinės visuomenės organizacijų, akademinės bendruomenės) **informacijos atskleidimo prašymų**, kurie tvarkomi pagal šią politiką. Kai kurie iš šių prašymų yra susiję su informacija ir dokumentais, gautais iš Banko klientų ar partnerių ir (arba) susijusiais su jų operacijomis.
- Politika grindžiama „**atskleidimo prezumpcijos**“ principu (5.1 straipsnis). Tai reiškia, kad **visa EIB turima informacija ir dokumentai iš esmės gali būti atskleidžiami** suinteresuotiems visuomenės nariams jų prašymu.
- Vis dėlto **Bankas gerbia savo verslo partnerių konfidencialumą** ir neatskleidžia informacijos, kuri pakenktų teisėtų interesų apsaugai arba pažeistų pareigą saugoti profesinę paslaptį ar ES teisės aktus (pvz., dėl piktnaudžiavimo rinka).
- Visų pirma politikoje nustatytos **išimties**, kuriomis siekiama apsaugoti pagrįstus interesus, kuriems galėtų būti pakenkta, jei prašoma informacija būtų atskleista (žr. politikos 5 skyrių).
- Pavyzdžiui, Bankas nesuteikia informacijos, jei ją atskleidus būtų **trukdoma apsaugoti**:
  - **komercinius** projektų rengėjo ar bet kurios trečiosios šalies **interesus** (5.5 straipsnis). Tai gali būti verslo, finansinė, nuosavybės ar kita nevieša informacija ir (arba) dokumentai, sukurti ar gauti EIB; informacija ir (arba) dokumentai, susiję su derybomis, teisiniais dokumentais ir atitinkamu susirašinėjimu; arba informacija ir (arba) dokumentai, kuriems taikomas susitarimas dėl konfidencialumo arba dėl kurių trečioji šalis turi teisėtų lūkesčių, kad jie nebus atskleisti;
  - **intelektinę** projektų rengėjo ar bet kurios trečiosios šalies **nuosavybę** (5.6 straipsnis).

- Nurodytos išimtys taikomos, jeigu nėra **viršesnio viešojo intereso** atskleisti informaciją. Viršesnis viešasis interesas egzistuoja, jei, pavyzdžiui, **prašymas atskleisti informaciją susijęs su teršalų išmetimu į aplinką** (pvz., dujos ir dalelės, kurios patenka į orą arba sklinda iš įvairių šaltinių). Pateikus prašymą **tokia informacija** iš esmės **turėtų būti suteikiama**.
- Pirmiau nurodytos nuostatos taip pat taikomos **trečiosios šalies** pateiktai ar parengtai informacijai ir dokumentams, **kuriuos saugo EIB**. Prieš priimdamas sprendimą, ar atskleisti prašomą informaciją ar dokumentą, **Bankas konsultuojasi su suinteresuotosiomis šalimis, siekdamas nustatyti, ar taikoma kokia nors informacijos atskleidimo išimtis** (išskyrus atvejus, kai yra aišku, kad dokumentas ar informacija gali arba negali būti atskleisti (5.11 straipsnis)).
- Tokiais atvejais projektų rengėjų ir partnerių prašoma informuoti EIB apie tai, kurioms prašomų dokumentų dalims, jų nuomone, taikoma kuri nors iš EIB skaidrumo politikoje nustatytų informacijos atskleidimo išimčių, ir pateikti pagrindimą, kuriame būtų nurodyta, kokia žala gali būti padaryta, jei atitinkama informacija būtų atskleista. Negavęs atsakymo per nustatytą terminą, EIB priims sprendimą dėl informacijos atskleidimo remdamasis politikos nuostatomis.
- Į prašymus atskleisti informaciją EIB turi atsakyti ne vėliau kaip per **15 darbo dienų** nuo prašymo gavimo (5.22 straipsnis). Išimtiniais atvejais, pavyzdžiui, kai prašymas atskleisti informaciją yra sudėtingas ir atsakymo negalima pateikti per pirmiau nurodytą laikotarpį (pvz., jei prašymas susijęs su labai ilgu dokumentu, jei informacija negali būti pateikiama iš karto ir (arba) ją sudėtinga surinkti), EIB stengiasi atsakyti į prašymus atskleisti informaciją **ne vėliau kaip per 30 darbo dienų** nuo prašymo gavimo (5.24 straipsnis).

Projektų rengėjai ir partneriai, gavę prašymą suteikti informaciją ar atskleisti informaciją apie EIB dokumentą arba turintys papildomų klausimų apie EIB požiūrį į skaidrumą, turėtų kreiptis į **EIB per EIB informacijos centrą** ([infodesk@eib.org](mailto:infodesk@eib.org)) arba į tiesioginius EIB partnerius (pvz., atitinkamą paskolų pareigūną).

*Projektų rengėjai ir partneriai, kurie apskritai domisi galimybe gauti informaciją, visuomenės dalyvavimu priimant sprendimus ir galimybe kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, taip pat gali susipažinti su **JT EEK Orhuso konvencijos įgyvendinimo vadovu**<sup>2</sup>.*

2. <https://unece.org/environment-policy/publications/aarhus-convention-implementation-guide-second-edition>